

in de vruchten staken. Ook meidoorn-appeltjes zijn dan zeer welkom, maar de mooie roode vruchtjes van de dwergmispel (*Cotoneaster*), laten ze zitten. Ze komen dan wel in het hartje van de stad tot vlak bij de Kalverstraat, wat voor een zoogenaamd schuwe vogel nog al een druk plekje heeten mag.

Dezen winter waren er maar weinig hulstbessen, maar gelukkig viel de winter laat in en scheen de zon al krachtig, zoodat op gunstig gelegen plekken de sneeuw gauw wegsmolt en de grond overdag ontdooidde.

Daar had je dan de koperwieken aan 't werk in de heesterperken op den zwarten grond. De spreuwenmanier werd verwisseld voor de merelmethode en met waren ijver rukten ze verdorde bladeren op zij en krabden ze in den grond, om daar naar larven en wormen te zoeken. Zoo druk waren ze bezig, dat wie gewild had, ze met een vlindernetje had kunnen vangen. In deze dagen van nood kwamen ze wel in de tuinen waar nog hulstbessen te vinden waren, maar op de voederplaatsen, die door de weinige vogelvrienden in de buurt waren ingericht, zag ik ze nooit. Wie weet daar meer van? Ik zou wel graag willen weten, of er voor de koperwieken een bijzondere wintervoeding bedacht moet worden.

Nu is natuurlijk alle leed geleden en al denken ze ook voorloopig nog niet aan heengaan, ze weten toch heel goed, dat de winter hier voorbij is. En tegelijk met de eerste nog aarzelende tonen van den merel en het onzeker lied in de avondschemering van de eerste zanglijster weerklinkt ook het gezang van de koperwieken.

Dat is weer iets heel bijzonders. De koperwieken hebben met de spreuwen gemeen, dat ze ook den koorzang beoefenen. In een laag boompje zitten er

vijftig, zestig bijeen en heel zacht als in een droom kweelen ze allerlei lieve geluidjes, zoo ineen gevlochten en overeenstemmend, dat het lied niet van al die afzonderlijke vogels afkomstig schijnt te zijn. maar dat het lijkt, alsof de boom zacht wuivend staat te zingen boven het jonge gras en de gouden sterretjes van het speenkruid. Om dat droomlied zijn mij die koperwieken zeer dierbaar geworden.

Het lijkt mij toe, dat ze in hun geboorteland wel anders moeten zingen, luider, beslist en meer zelfstandig. Wij hebben daar nog weinig berichten over; wat er van in de boeken staat, luidt voor de zangers niet bijster gunstig. Maar dat kan ook aan den criticus liggen. En misschien ook ben ik geneigd om in „het lied in den vreemde,” dat wij hier te hooren krijgen, meer te bespeuren dan er werkelijk in ligt. Je gaat natuurlijk al gauw denken, dat die vogels onder 't zingen zich een beeld vormen van de boorden der Petsjora, van den geweldigen ijsgang en van de plotselinge ontwikkeling van de lentepracht, die daar volgens sommige reizigers nog weer indrukwekkender moet zijn dan overal elders.

Ze zingen hier den heelen dag, maar het meest en 't drukst 's morgens om een uur of tien. Tegen midden April wordt de troep hoe langer hoe grooter, eindelijk schijnen alle koperwieken uit de buurt zich op een punt te vereenigen, zoodat soms heele boschjes zwart van de vogels zijn. En als ge het treft, dan kunt ge dat heele leger — en nu tegelijk en met veel beslistheid — zich zien verheffen, totdat het een stofwolkje vormt aan den blauwen hemel. Dan zijn ze onderweg naar Siberië!

JAC. P. TH.

DE BOOMKLEVER.

Jager — en dierenvriend tevens — hoe is 't mogelijk? zal menig lid der Vereeniging tot dierenbescherming vragen, — en toch ben ik zulk een individu, waarde lezer of lezeres.

Als ik nu bosch en beemd met mijn geweer doorwandel, dan is het een vereischte, om goed uit te kijken en op te passen, of mijn hond teekenen geeft, jachtbaar wild te speuren.

Toch behoeft men niet altijd naar den grond te kijken of doof te zijn voor 't geen men boven zich hoort.

In 't begin van October dezes jaars hoorde ik een mij welbekend „sit-sit” terwijl ik in de nabijheid van eenige hooge beukenboomen op post stond en

Gerrit, mijn wilddrager, een laag eikenboschje afklopte. Daar zich zijn waarschuwingskreet *warrtoe* noch *tirooo* deed vernemen, had ik goede gelegenheid om mijn blikken omhoog te slaan, en te beproeven of ik den vroolijken klimmer ook soms gewaar kon worden. Aan zijn geluid wist ik dadelijk, dat een spechtmees of boomklever (*Sitta caesia*) in mijn nabijheid was. Na eenig gluren, zag ik het aardige vogeltje dan ook eerst den dikken gladden stam van den beuk tot boven toe opklauteren, even als de spechten gewoon zijn te doen; met dat onderscheid evenwel, dat hij zijn kort staartje niet gebruikte, om zich tegen den stam te steunen. Wat ik nog nooit bij eenigen anderen inlandschen vogel,

het boomkruipertje in kluis, heb waargenomen is wel, dat de spechtmees zich omdraaide en den gladden beukenstam, den kop benedenwaarts gekeerd, even gemakkelijk afklauterde, als hij eerst naar boven was gegaan.

Van congesties of duizeligheid heeft hij geen last, want niet slechts, dat hij des daags op deze wijze met den kop nederwaarts zijn voedsel zoekt, hij slaapt ook dikwijls in die houding, even als sommige vleermuizen, hangende aan een takje.

Zij broeden dikwijls in de oude nesten van spechten, doch vernauwen dan eerst den ingang met leem en klei tot dat er een gaatje overblijft, juist groot genoeg, dat zij er in en uit kunnen kruipen.

Schuw is de spechtmees al evenmin als andere meessoorten, want hij zag me met zijn ronde bruine oogjes vertrouwelijk aan en vloog naar een nog dichter bij mij staande beuk, — en de equilibristische toeren begonnen op nieuw.

Veel komen de vogeltjes niet voor, en ze vereenigen zich niet tot groote troepen, zoodat ze dan ook niet gemakkelijk de aandacht trekken, waarom ik vermeen den lezers van de „Levende Natuur“ geen ondienst te doen met te beschrijven hoe onze gast is aangekleed.

Hij is iets grooter en forscher dan het boomkruipertje, zowat als een huismusch, op den rug leiblaauw van onderen geelbruin. Een zwarte streep strekt zich uit van de bek tot ver achter het oog.

Kin en keel zijn wit, de zijden en de onderste dekvederen van de staart kastanjebruin, de vleugels zwartgrijs en de bovenste staartvederen zwart. De snavel is vrij lang en puntig doch krachtig en zwart van kleur en de pootjes geelachtig.

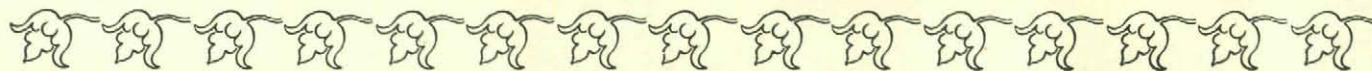
Het kenmerk der geslachten is vrij moeilijk te zien, bij het wijfje is de oogenstreep wat smaller en wat lichter gekleurd dan bij het mannetje en zij is over 't geheel wat kleiner.

Ze zijn meer zwervers dan trekvogels en komen hier op de Veluwe meer voor dan in Holland.

Eenige jaren geleden heb ik er eens een onder mijn slagnet gevangen en eenige dagen in een kooi gehouden. Vogels in kleine kooitjes opsluiten behoort echter niet tot mijn liefhebberijen, het dartele en natuurlijke verdwijnt bij die gevangenen. Wél heb ik in mijn tuin een volière die pl.m. 75 kubieke meters inhoud heeft, maar de daarin rondvliegende zangers zijn alle zaadeters, vinken, keepen, sijzen, putters, gorzen enz. en bij hen behoort geen *Sitta caesia*, die uitsluitend insecten eet. Ik zond het beestje toen aan *Natura Artis Magistra* te Amsterdam en zag het bij mijne bezoeken aan die diergaarde nog menigmaal in zijn ruime verblijfplaats. De laatste maal te Amsterdam zijnde, zag ik de verblijfplaats door een anderen grooteren vogel bewoond, misschien is mijn boomklever dus wel bij zijne voorvaderen verzameld.

Heerde, Dec. 1901.

J. J. VAN HEEKEREN.

De Egels van Amstelveen.

Even voorbij de plek waar de weg van Amsterdam naar Amstelveen zijn tweede kniebocht maakt, voert een smal wegje, het Karselaantje geheeten, naar een uitgestrekte veenderij.

Daar stampt en fluit al sedert jaren de baggermolen, dat het dreunt en trilt over de stille vlakte; maar 't zal niet lang meer duren. Allengs verdwijnt het groene land, nog enkele smalle strooken drijven op den grooten plas; met elken zomer worden ook die lange bleeke reepen smaller, en al dunner en dunner wordt de turflaag, die ze dragen. Eindelijk wordt het laatste brokje land gevild en opgesneden; en het groote meer ligt stil te wachten, tot er weer een andere stoommachine komt om opnieuw tot land te maken, wat pas van land tot water werd.

Een hooge en breede zwarte dijk van molm, eerst donkerbruin en week als koffiedik, is nu al vast en droog, en 's zomers bont van al de wilde

bloemen; hij omsluit den nieuwen veenplas. En aan de buitenhelling van dienzelfden veendijk was het, dat mijn egels woonden.

Een wonderlandje is het, dat zij kozen. Verbeeld u, daar ten oosten van de veenplas ligt weer een uitgestrekte poel, de poel van Amstelveen, bij 't schaatsenrijdend Amsterdam heel wel bekend. En tusschen poel en plas rijst die breede dijk. Steil loopt hij af naar binnen naar den nieuwen plas, zacht glooiend naar den ouden poel, en daar heel onder aan zijn voet, glijdt zachtjes aan het land in 't water en vormt er een breede strook, die land is en toch ook niet.

't Was deze zoom van twijfelachtig land, die mij in het eerst naar het Egellandje lokte. De stafkaart gaf zoo duidelijk aan, met streepjes op donker fond, dat daar moerassig veen moest zijn, en dit belooft altijd iets. En 't was er, en 't gaf, wat het beloofde. Zonnedaauw in overvloed en orchideeën, roode met gevlekte bladeren en witte geurige